

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Ömer BOLAT** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03/11/2023

Öznur BARTİN

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri; gerek tarihi, kültürel değerleri, gerekse bulunduğu coğrafi konumu ile sahip olduğu doğal kaynaklar bakımından büyük zenginliklere sahip ancak ekonomik büyüme ve kalkınma eğilimi yönünden olması gereken noktada değildir. Hakkâri idari ve iktisadi birçok göstergede son sıralarda yer aldığı gibi yaşanan ekonomik kriz, yüksek enflasyon işsizlik ve kiralardaki yüksek artışlardan büyük oranda etkilenmektedir. Kentte Üzümlü, Esendere, Derecik sınır kapıları bulunmasına rağmen aktif bir ticari hayatın olmadığı, yeteri kadar yatırım, destek ve teşviklerin verilmediği bilinmektedir. Türkiye'de organize sanayi bölgesinin olmadığı tek il olan seçim bölgesi Hakkâri'de istihdam olanaklarının düşük olması ve işsizliğin Türkiye ortalamasının üstünde olması nedeniyle özellikle gençler, çalışmak için metropol kentlere veya yurt dışına gitmek zorunda kalmaktadır. Esnafın ve yurttaşların can çekiştiği Hakkâri'de 2022 yılında 281 esnaf işyerini kapatmak zorunda kalmış, son 9 ayda 169 işyeri kapanmış, son 5 yılda ise çoğunluğu gençlerden oluşan 11 bin 137 kişi geçim sıkıntısı ve işsizlik gibi nedenlerle kentten gitmek zorunda kalmıştır. 2018 yılında 286 bin 470 olan Hakkâri'nin nüfusu her yıl azalma göstererek 2022 yılında 275 bin 333'e gerilemiştir. Ticari potansiyeli yüksek olan ama hiçbir zaman bu potansiyelden yararlanamayan, yıllık ortalama kişi başı fert geliri 18 bin 278 lira ile en düşük il olan Hakkâri 6'ncı Yatırım Teşvik Bölgesi'nde yer almasına rağmen kentin konumu itibarıyla diğer illere nazaran bu teşvikler yeterli gelmemektedir. Hakkâri'yi kalkındırmak için pozitif ayrımcılık uygulanması ve 7'nci Yatırım Teşvik Bölgesi kapsamına alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Ekonomik kriz, yüksek enflasyon, işsizlik ve kiralardaki yüksek artışlardan büyük ölçüde etkilenen Hakkâri'ye yönelik bir çalışmanız var mıdır?
2. Son 9 ayda 169 işyerinin kapandığı Hakkâri'de esnafı desteklemek adına yürütülecek bir teşvik planınız var mıdır?
3. İş yerini kapatmak zorunda kalan esnafın ticari hayattan kopmaması ve kentin ticaretinin sönmemesi için bir çalışmanız olacak mıdır?
4. Üretimin yok denilecek kadar kısıtlı olduğu Hakkâri'de, kent için büyük önem arz eden Organize Sanayi Bölgesi ne zaman kurulacaktır?
5. Hakkâri'yi sosyoekonomik açıdan kalkındırmak adına bölgeyi 7'nci Yatırım Teşvik Bölgesi kapsamına almayı planlıyor musunuz?
6. Hakkâri başta olmak üzere ülke genelinde işsizlik ve yoksulluk gibi nedenlerden ötürü yaşanan göçü önlemek için bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
7. Hakkâri'de üretimi, istihdamı arttırmak için hangi çalışmalar yürütülmektedir?
8. Üzümlü, Esendere, Derecik sınır kapılarının bulunduğu Hakkâri'de sınır ticareti kapasitesinin arttırılmasına ilişkin yürütülen çalışmalar nelerdir?